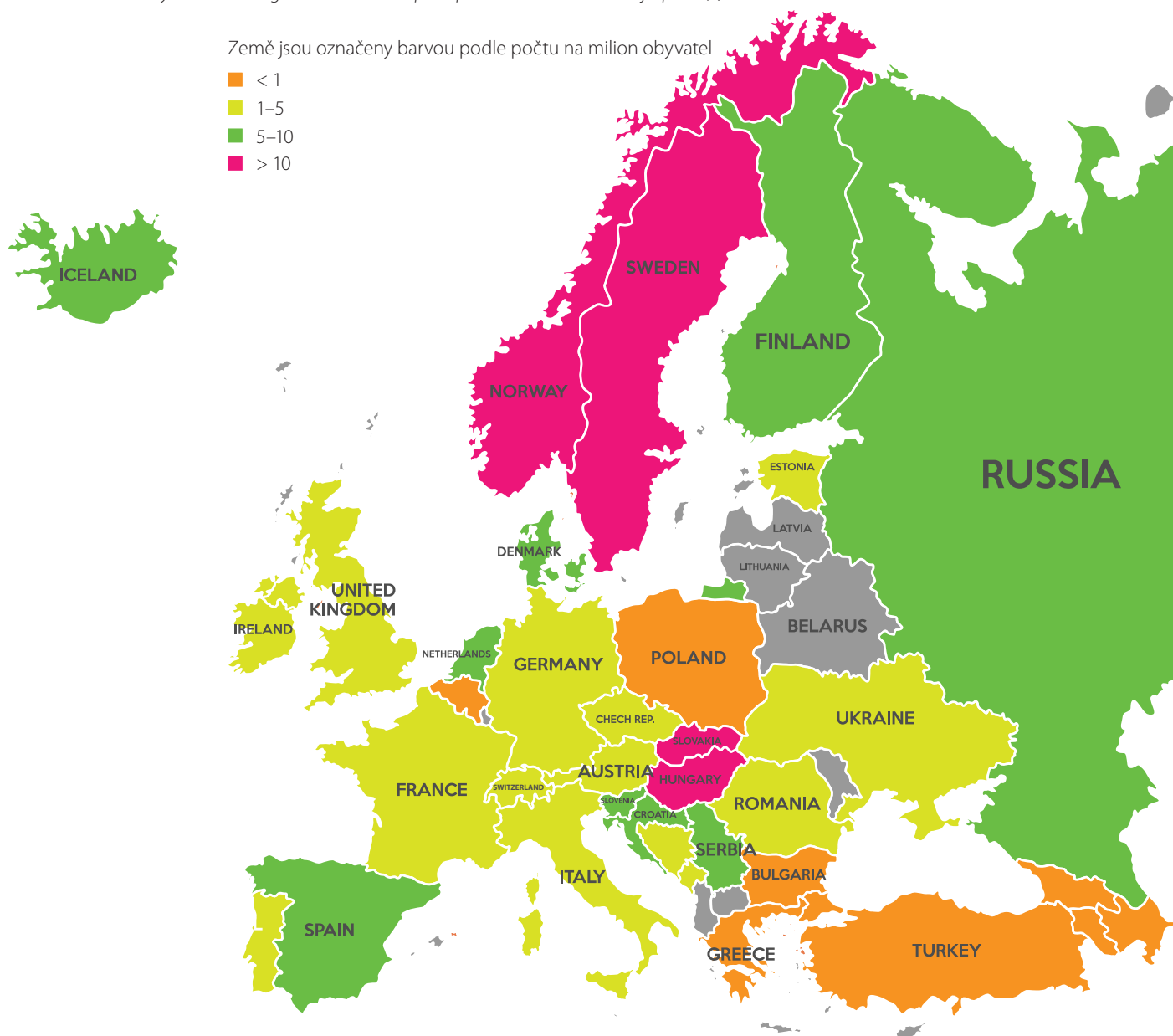

Obr 1. Počet klinických farmakologů ve zdravotnické praxi podle studie Ormeho a Sjöqvista (7)

doporučeného rozsahu výuky zahrnuje vše od farmakodynamiky a farmakokinetiky během první poloviny studia medicíny až po řešení kazuistik racionální preskripce ve vyšších ročnících. Je z něj zřejmé, že všeobecné shody může být dosaženo pouze při použití nejobecnější definice klinické farmakologie, což na druhou stranu vede k nutnosti ji integrovat do výuky řady jiných oborů, od základní farmakologie až po všechny farmakoterapeuticky orientované klinické obory.

Dnes již není pochyb o tom, že i ve výuce **nelékařských specialistů** má klinická farmakologie (v širším smyslu) svoje místo, které je ovlivněno zejména tím, jaké kompetence mají příslušní specialisté v oblasti farmakoterapie (10). V zemích, ve kterých existuje nelékařská

preskripce léků, je pochopitelné na tuto problematiku kladen větší důraz, nicméně zejména při výuce budoucích zdravotních sester, záchranářů a porodních asistentek je výuka klinické farmakologie přínosem, pokud je ovšem přizpůsobena skutečným potřebám daného oboru.

Klinická farmakologie je zastoupena i v **postgraduální výuce** lékařů a dalších zdravotníků. Kromě specializace ve vlastním oboru je klinická farmakologie součástí specializačního vzdělávání v dalších oborech, přinejmenším interně a laboratorně orientovaných. Prakticky každý obor klinické medicíny využívá určitou část klinické (nebo „aplikované“) farmakologie a záleží především na míře dostupnosti pracovišť klinické farmakologie pro jejich využití v postgraduální výuce lékařů

jiných odborností. I v této otázce však existují značné rozdíly mezi jednotlivými zeměmi.

Klinická farmakologie v České republice

Jak je zřejmé z úvodního historického přehledu, odborníci z naší země se podíleli na vzniku a vývoji klinické farmakologie od samého začátku. Díky tomu je Česká republika také jednou ze zemí, ve kterých existuje klinická farmakologie nejen jako vědecký obor a akademická disciplína, ale i jako lékařská specializace a obor klinické medicíny přímo zapojený do léčebné preventivní činnosti.

Pokud jde o klinickou farmakologii v širším smyslu, dá se říci, že je pevně etablována především v rámci akademických pracovišť